

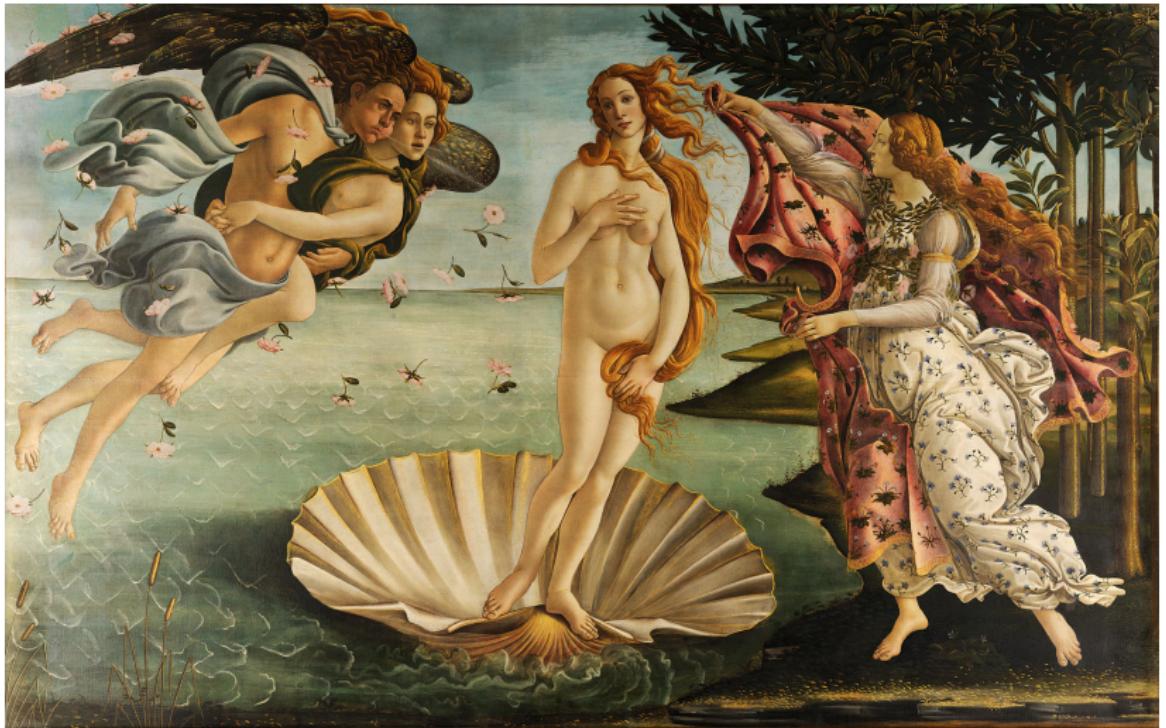
Jak najít Venuši

Prostým okem

Filip Hroch

ÚTFA, MU

Podzimní astronomický kurs '21

Sandro Botticelli — La nascita di Venere

Jak na Venuši?

- ▶ Jak lokalizovat Venuši na nebi?
- ▶ Přibližná poloha (ekliptika, vzdálenost od Slunce)
- ▶ Poloha ve Sluneční soustavě
- ▶ Poloha relativně vůči Zemi
- ▶ Poloha na nebi

Co víme

- ▶ Venuše i Země obíhají kolem Slunce po elipsách blížící se kružnicím a velkou poloosou $r_{\oplus} = 1 \text{ AU}$ a $r_{\varphi} = 0.7 \text{ AU}$.
- ▶ Venuše i Země obíhají v rovině sluneční soustavy (ekliptika).
- ▶ Známe přibližné parametry drah.
- ▶ Největší elongace (úhlová vzdálenost od Slunce)

$$\frac{r_{\varphi}}{r_{\oplus}} = \sin \alpha \approx 44^\circ.$$

- ▶ Promítá se podél ekliptiky.

Na nebi

Přibližná heliocentrická poloha Země

Předpokládáme pohyb po kružnici pouze v rovinně ekliptiky.

Referenční čas	t_0	1. January
Velká poloosa dráhy	a	1.0 AU
Střední délka	L_0	100°
Délka perihelia	ω	103°
Perioda	P	365 dní

Table: Přibližné elementy dráhy Země v rovinném modelu podle Hvězdářské ročenky 2006.

Postup výpočtu

1. Počet dní od počátku roku $t - t_0$ (kolikátý den v roce),
2. Výpočet délky planety $L = L_0 + n(t - t_0)$, kde střední denní pohyb $n = 360^\circ/P$.
3. Heliocentrické kartézské souřadnice
 $X_\oplus = r \cos L$, $Y_\oplus = r \sin L$.

Přibližná heliocentrická poloha Venuše

Předpokládáme pohyb po kružnici pouze v rovinně ekliptiky.

Referenční čas	t_0	1. January
Velká poloosa dráhy	a	0.72 AU
Střední délka	L	182°
Délka perihelia	ω	132°
Perioda	P	225 dní

Table: Přibližné elementy dráhy Země v rovinném modelu podle Hvězdářské ročenky 2006.

Geocentrická poloha Venuše

Pravoúhlé souřadnice

$$x = X_\oplus - X_\odot, y = Y_\oplus - Y_\odot$$

Polární souřadnice se středem v Zemi

$$\Delta^2 = x^2 + y^2 \tan \lambda = \frac{y}{x}$$

Výsledek: Ekliptikální souřadnice Venuše $\lambda_\oplus, \beta_\oplus \approx 0$.

Ekliptikální souřadnice Slunce $\lambda_\odot = \lambda_\oplus - 180^\circ, \beta_\odot \approx 0$.

Úhlová vzdálenost Venuše od Slunce:

$$\lambda_\oplus - \lambda_\odot$$

Přesný výpočet dle Keplera

http://ssd.jpl.nasa.gov/?planet_pos